

۱۳۴۰

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب دمر مستول : ع . اشرف ادیب

## مکاتیب

هندستانه اخبار مخصوصه :

هند یونده

۲

۷ تموز :

مرسین . - کچنکی مکتوبده ردوسه قدر تصادف ایله یکم شیلری یازمیشدم . شیمدی ده مابعدنی یازمقله قارئین کرامه لازمکلان معلوماتی ویریورم . جمه ایرتسی و تموزک یدسی صباح وقتی ایرکندن ( مرسین ) ساحلنه تشدک . قصبه نك اوزاقدن کورونیشی و طاعلرک اتکندن بولایشی جدا لطیف و فرحنا بر منظره تشکیل ایدوردی . اقشامه قدر توقف ایده جکندن قره به چیقوب طولاشمنی مناسب کوردم . بناء علیه برقایه بنه رک ریختیمه چیقوق . ایثا . لیانلرک تکرار جناسق قلعه بوغازینه هجوم ایتدکلری حوادثی اهالی اوتده بروده نقل و حکایه ایتدکلرندن کیفیتی منعندن استفهام ایچون تلفرافخانه به کیتدم . اولای اثنای راهده یازمش اولدیم مکتوبی سیل الرشاد اداره خانه سنه کوندرمک ایچون پوسته خانه به اوغرام . اخیراً تلفرافخانه ده نوبته بولسان برافندیدن بومباردمان کیفیتی صور دیغمده : « بویه بر حوادث منتظر اولمشدر . آطنه ولایتندن هنوز بوزا متصرفلغه رسمی بر معلومات ورود ایتمه مشدر . فقط ایتالیا نك اوج طوریدو بوطنک تخریب ایدلیکی ، باطیرلینی روایتی ده سویلنمکده در . « دیدی . بیکارجه خانه به مالک ارلان برلویه آژانس طرفندن معلومات ویرلیمکده پک زیاده تعجب ایتدم . زیرا عثمانلی آژانسی آلتی یوز خانه به مالک اولان هر عثمانلی قصبه سنه معلومات اعطاسنه مجبور اولدیغندن ، بو خصوصک اهال ایدلیکی کلادم .

بوزا اهالی سنده برآز حیات و فعالیت اثری مشهود ایهده ، معیشتلرینی آنالزندن قاله اصول ایله تأمین ایلکده و قصبه نك تجارت و سائر فیاض ایشلری بر قاق اجنبی نك النده بولمقده در . مرسینده کوزه چاربان و نظر دقتی جلب ایدن برشی وارایسه ، شمندوفر سبیل قصبه ده کی آثار عمرانک پک سریع برصورنده ترقی ایلدی کیفیتی در . قصبه نك اولری و بنالری ، سواقلرینک کنیشلکی حقیقه کوزلدر . فقط مع التأسف قالدیرلر ، جاده لر تمامیه کشیف برتوز طبقه سیله مستوردر . انسان یارم ساعت قدر طولاشه جق اولورسه اوستی باشی توز ایچری سنده قالیر . شمندوفر استاسیونه کیدوب اورای کوزدن کچیردم . استاسیون عایت کوچوک و آلمان طرزنده بنا ایدلش ، اطرافنه باغچه لر طرح اولمشدر . استاسیونه مجاور برقراخانه به اوطوروب اطراف تماشایه قویولدم . ریختمدن استاسیونه قدر موصول اولان ده پوساثر انبار و شمندوفر خطوطی یکیدن یاپیلغمده و بو عملیاته لازم کان آلات و ادوات آلمان واپوریه مرسینه کتیرلمکده در .

قصبه ده مؤسسات عثمانیه دن یالکز حکومت قوناقلیه دائره عسکریه و پوسته و تلفرافخانه کی بنالره تصادف اولندی . فقط مرسینده ، آمریقا میسیونرلرینک مکتب و کلیسای غایت محققم بر بنا و تمامیه امریقا طرزنده مفروش بولنیور . بنانک داخله کیرکک تشبث ایتدم . ایچورده صفوق دفعیله ، صیباغک تسکینی ایچون ( فالوریر ) ( وانتیلاتور ) کی آلات و ادوات مدینه نك صوک اختراعاتی کندیسنی انظاره عرض ایدیوردی . کتیخانه سالونده هر درلو انگلیزجه ، آلمانه ، فرانسه کتابلرله بویوک برتخیر ماصه سی بولنیوردی . زائر بولنق صفیله اوراده موجود اولان دفتره امضا ایتیمککم رجا اولنسی اوزرینه ترکیه اوله رق « عثمانی بایراغی آلتنده بولان بر عثمانی لوانسده بونجه سعادت و رفاه ایله ، مملکتلرنده بیله بویه بر عزت و شان نائل اوله میان میسیونرلر جدا تبریکه سزاواردرلر . « جمله سنی یازدم .

بو بنا داخلنده میسیونرلر ایتدکلرینی یاپار و هیچ برتفتیشه معروض دکلدلر . انگلیزجه لسانیه خرسیتیانلکک نشرینه وار قوتلرینی بازویه ویرمشلدر . مرسینده انگلیز لسانیه متکلم متعدد ارمنیلره تصادف ایلدم . مع التأسف لسان عثمانی نك نشرینه حکومتن میسیونرلر قدر اختیار کلفت ایتدیکنی هر ذکی و متفکر کوره بیلیر .

بوراده قولرا واردر دیه صحیه و بلدی طرفندن میوه لکک صالتی منع ایدلشدر . مرسینده بنه جک الکابی پک کبابدرکه بونک اعمالده برلیرک پک زیاده مهارتلی واردر . بزده مرسینک بویکنی طاهر ق قصبه دن مفارعت ایتدک . بوقصبه ده تام تحصیل چاغده بولنان چوققلر دکز کنارنده و دکزده نیم عریان برحاله کزیورلر . بونلر مکتبه دوام ایده جک اولسه لر هربری بر خارقه اولور . فقط ولیرینک جهاتی یوزندن بیچاره لکک استقبالی محو اولوب کیدیور . حکومت بونلری تحصیله جبراً سوق ایتیه جک اولورسه بنجه بویوک برجنایت ایشله مش اولور .

مدالی ، ساقز ، ردوسدن برچوق روم عائله لری بورایه کلدرک صاحب مال و ثروت اولمشلدر . بوراده ده مسلمانلرک تجارت و تدبث شخصی به مالک اولدقلری کوروندی .

مرسیندن آقشام کچ وقت مفارقت ایدوب واپوره دوندم .

۸ تموز :

اسکندرونه . - بازار ایرتسی کونی ده اسکندرونه مواصت ایتدک . بوراده شمیدلک بر فوق العاده لک یوقدر . فقط بغداد شمندوفرینک بر شعبه سی بورایه ایصال ایدیلوب ، برده کوزل بر ریختم انشا ایدلکدن صکره هر حالده قصبه نك عمران و ثروته بویوک بر خدمتی طوقونه جنی شبهه سزدر . بوقصبه نك عثمانی بر قصبه سی اولدیغنی کورنلر تصدیق ایدر . عین زمانده پک اوجوزلقدن . اهالی سیه منصف و مکرمدن . فقط دقت نتیجه سنده بوراده کی ای ایش و تجارتلرک صرف ارمنیلره منحصر اولدینی آکلاشیلیر . مسلمانلر ایسه بیلدیکمز خسیس و قارن طوبوریه جق صنعتلرله اشتغال ایدیورلر . بورالرده آلیش و یریش متالیک و بشلک تعبیر ایتدکلری [ اسکی یوزلکلر ] ایلدر . مجیدیه بی ده اوق طقوز غروش حسابیه آلیرلر .

بوراده ده میسیونرلرک و بالخاصه آمریقالیرک مؤسسه سی واردر . حتی چارشوده ترکیه به ترجمه اولنمش و آمریقا ده صورت مخصوصه ونقیسه ده طبع ایدلش اناجیل و سائر رهبانه مخصوص حکایه لی کتابلر صاتان برارمنی به راست کلدم . بو آدم یالکز کتاب صانیمور ، عینی زمانده تلقین وظیفه سیله ده مشغولدر . بنایسه بیلیمه مزلکدن کلدرک میسیونرلرک اسکندرونده نه یاپدقلرینی کندیسندن صوردم . جواباً : مدینت و انسانیت خدمت ایچون بونجه مشاق و مزاحی اختارایله برابر برچوق پاره صرفیله بوراده بر مکتب آجدقلرینی ، تدریساده بولنان بو پروتستان پاپاسیله بنی کوروشدیره جکنی ، پاپاسک بو واپورله بیروته کیتیمک اوزره بولندیغنی سوبلیدی . خلاصه مخاطبمدن اکلامقلم لازمکلان شیلری اوکرنکدن صکره واپوره عودت ایتدم و موضوع بحث اولان پاپاسله اوزون اوزادی به کوروشدک .

۹ تموز :

طرابلس شام . - صالی کونی ( ۹ تموز ) اوکله وقت ( طرابلس شام ) اولاشدق . بنه قره به چیقوق . مع التأسف تورکجه بیله تصادف ایتدک . عربجه بیلیمه نلرک بوراده پک زیاده صیغنی چکدکلرینی کلادم . حمد اولسون بن عربجه تکلم ایتدیکم جهته کندیلرینه کوروشه بیلدم .

بیروت . - طرابلسدن بیروته طوغری یوللاوب یوم مذکورک اقشام ساعت آلتیسنده بیروته ایریشدک . قصبه نك منظره محشمه سی اوزاقدن پک دلربا کورونیوردی . بنالر برر هیکل عمران و مدینت صورتنده ناظرینک تماشاسنه معروض بولنیوردی . واپور ریختمه پک یقین مسافده دمیر آندی . مرسین قولرالی بولندیغنی حالده اوراسیله یولجیلر هم اختلاط ، همده واپورمن

اجرا شدند طولانی بدایه حبسه محکوم ایش ویریلن حکم استیناف اولمشدر . بومشله دن یکریمی کون سوکره محکوم اولان ضابط حکومت قونخی قابه سنده بکایه رک ، اورادن کچمکده اولان جمال بکه بر باستونله تجاوز ایش وعقببنده عدلیه مأمورلری بوایکنجی یولسز معامله اوزرینه مأموریتلری موقه ترکه نظارته استعفا لری ویرمکه تثبیت ایشلردی . عینی زمانده جمال بک عزت واستقامتنه ، حسن اخلاق وناموسنه مفتون اولان بیروت وملحقاتی اهالیسی ده پایلان حقسزانی عدلیه نظارته پروتستو ایلکه باشلاشلر . وبویوزدن فنا برطانیسزاق یوز کوسترمکه باشلامشدر .

اخیراً بوقارغشه اقلره ، طائسز اقلره نهایت ویرمک ایچون جمال بک نفسنه جداً ظلم ایدوب متجاوز ضابطه قارشو حقنی حلال ایتک فداکارلنده بولمقی صورتیه مسئلهیه خاغه ویرمشدر . بونک اوزرینه میرمومی الیهک انیه ومحمد اخلاقیه سیله فداکارانی بالجله اهالی طرفندن مظهر تقدیر اولمشدر .

بو ذات ، ایتالیانلرک بیروتی بومباردمان ایتدکاری ائنده مسلح اولهرق رفاقتنده کی یولسزله برابر طولاشمقله ، آسایشی محافظه ایتک وظیفه سنی ده حیه درعهده ایلکه رک بویوک برخدمت ایفاسنه مظهر اولمشیدی .

بیروت بومباردمانی ائاشنده والی ولایت حازم بک افندیکنک حزم ودرانی سایه سنده قصبه ده بویوک برفنا لک ، دها طوغریسی - آطنه ده اولدینی کی - برقتل عامک اوکی آلتش وبوصورتله دولتی عظیم غائله دن قورتارمشدر . والی ولایتک علم اداره ده کی نفوذ وقوتی هان هر آغزندن ایشتم ، مشارالیهک لایقیله بر عثمانی داهیبی اولدیفنه بوتون اهالی حسن شهادت ایلکده در .

وجداعه . ناموسمه عین ایدرم که هنوز والی ایله کوروشمدیکم حالده اهالیدن ایشتمدیکم واجرا ایلدیکم تحقیقات نتیجه سنده بوسطرلری یازیورم . بونی یازمقدن مقصدم مشارالیهی بر حسن مثال ونمونه اولهرق کوسترمک ووجودیه افتخار ایلکدر .

شیمدیلک بوقدر یتشیر . سوکره کی مکتوبلرمده بیروتک احوال سائره سنی تدقیق وتبع ایدرک ایجاب ایدن معلوماتی محترم قارئلرمزه عرض ایدرم .  
مخبر مخصوصکن

س . م . ت

بلغارستانه مخبر مخصوصمزدور:

—۲—

« فلبه »

اولجه یازدیغم وجهله ۱۰ تموز کونی آلافرانغه ساعت بش بحقده قرق کلیسادن حرکت ایدرک اقشام ساعت ایکیده ادرنه یه کلدیم . ادرنه بک دهشتلی بر صورتده دونادیش ایدی . اوکیجه ادرنه ده قاهره ۱۱ تموز علی الصباح اونه اون آلتی قاله فلبه یه حرکت ایلدیم . ادرنه دن حرکتدن ایکی ساعت سوکره ایدی که آرتق عثمانی یوردینه وداع ایدیوردم . اویله بر وداع که عادتاً اولادک اناسندن - سوت امیدکی صروده - آیرلسنی آکدیریوردی . اوزمان ، غیر اختیاری اولهرق عارض اولان حالاتی توصیف ایدمک بر کله بولمقدن تمامیه عاجزم ، بوصورتله یأس ایچنده تمام ساعت درتده فلبه یه کلدیم .

بورایه کلدیکم زمان بنده یأس نامنه برشی قالمیه جق اعتقادنده بوانوردیم ؛ مکر بو اعتقادده تماماً مخاطی ایشتمده بن کلاویه میورمشم . چونکه فلبه یه داخل اولور اولمازایکی شی نظر دقتی جلب ایدیوردی :

اورادن یولجی آلمشیکن حمد اولسون تمیز ( پراتیه ) آلمغه موفق اولهرق یولجیلری ساحله ایندیرمکه موفق اولدی . واپورده بولنان بیروتی یاسین زاده مصباح افندیکنک دلالتیه صاحبی مسلمان و طرابلس شاملی اولان ( قصرالبحر ) هوتلنه نازل اولدم . بو هوتل ایکی قاتلی ودکیز کنارنده غایت تمیز ، عرف وآداب اسلامیه موافق بر صورتده تنظیم و ترتیب ایدمشدر . مسلمان عائله لر بوراده کرکی کی راحت ایدم بیلرله . هوتلک بتون مستخدمینی ده اسلامدر .

بو مقبضت مسلمان اعماق قلبدن تبریک ایدم . کاشکه مالک عثمانیه نک هر طرفنده بویله کوزل ومکلف ، مفروش هوتلر مسلمانلر طرفندن تأسیس ایداسده مسلم یولجیلرک راحت واستراحتلری تأمین ایدیلسه .

۱۰ تموز :

اون تموز عبد ملیسنه تصادف ایدن کونده بیروت والیسی حازم بک افندی صورت رسمیه ده بالعموم مأمورین ملکیه وعسکریه یی ، اجنبی قونسلو - سزلیله رؤسای روحانییه یی بشاشته قبول ایتدیکنی برلی غزته لر یازیور . ایکندی وقتیه ده قصبه ده موجود اولان عسکرلر بر رسم کچید اجرا ایلدکنک سوکره یوم مذکورک صباحنده مصرده جوقدن برو کندوسنی تداوی ایله اشتغال ایدن واکون بیروته مواصلت ایدن طوبروق موتی قوماندانی ادهم پاشا حضرتلری بر نطق ایراد ایدرک ایتالیانلرک طرابلس غریبه بنغازیده بزه قارشو دائماً مغلوب اوله جقلری اده سیله بیان ایش و بالجله حضارک تقدیراته مظهر اولمشدر .

اوکیجه بیروته اما کن رسمیه فوق العاده بر صورتده دونالدینی کی بیروته کی اشراف واعیان ومعتبرانک مسکنلری ده شان مشروطیته لایق بر صورتده دونادیشیدی . بوشهر آیین قصبه اهالیسنک بک شن وشاطر اولهرق دشمنمز اولان ایتالیانلرک تجاوزاته اهمیت ویرمدکاری اثبات ایدیوردی .

بیروت قصبه سی حقیقه معمر واوروپا شهرلرینه من کل الوجوه بکزه . مکده در . قصبه ده یکیدن برقچ کنیش جاده لر آجیلش واستانبوله بیه امثالی بولمیان الکتریکلی تراموا لیرک آمد شدنی تأمین ایله خلقک استراحتی تحت تأمین آلمشدر .

بیروت مسلمانلری آیش ویریشده ، تجارتده کرکی کی امور تجاریه واقتصادیه ایله اصرار حیات وتأمین سعادت ورفاه ایتکده ، اوروپالیرله رقابت ایلکده اولدقلری مع الماسار مشاهده ایلدم . بوقوم نجیب بوتون معناسیله دولت علیه - هر درلو اجنبی انترقیه لرینه رغماً - مربوط وجان وماللری بیه دولت علیه وملت عثمانیه اوغورنده فدا ایتک آماده اولدقلری فعلاً حسن وادراک ایلدم . بو محترم عنصرده قطعاً آبریلق ، غیر یلق حسن یوقدر . اقصابی ماللری یکوجود عثمانی کتله سی حالده یشامق وعثمانی بایراغی التنده ، مادام الحیاة اصرار حیات و اوقات ایلکدر . حتی حکومت قونخی جوارنده کوزل بر اجزاخانه مالک اولان بیروتی بدیع شملی افندی نامنده حیت وغیرت مجسمه اطلاقه سزاوار اولان بر ذات دوناعاً ویرکوسی نامیه هر هفته منتظماً برر غروشلق بر رسمک حکومتجه طرح ایدلسی لزومنی وبوکا بوتون عربلرک کمال خواهش وایستکله اشتراکه آماده اولدقلری سویلدی . بوراده والی حازم بکله اتحاد و ترقی مرخصی احمد فهمی بک لک عربلق ، ترکک - ملیت - مسئله لرینک منازعات ومناقشات رفعله انک یرینه حسیات صمیمه نک یرلشدیر . لسنده کوسز دکاری هم مشکوره یی یادوتد کار ایتکسزین بر دورلو کچمه میه جکم .

بی طرف وهر درلو غل وغشندن آزاده وحکومتله هیچ بر صورتله ایشلری اولمیان موثق الکلام اهالیدن ایشتمدیکمه نظراً بیروته مر تکب هیچ بر مأمور یوقدر . هله بیروت عدلیه سی مأمورلری جداً نزیه وظیفه پرور کیمسه لردر . عدالت وحقانیت کرکی کی نام پادشاهی به اضافتله اجر ایدیلرک وبوتون تبعه نک - بلانفریق جنس ومذهب - دعوات خیریه لرینی استجلایه موفق اولمشلردر . عدلیه مأمورلری ایچنده بالخاصه بدایت مرکز جزا رئیس جمال بکله نزاهت ونزاکتیه بویوک یرفدا کارلغنی مثال ونمونه اولهرق قیده مجبور اولدم . بو حیثی ذات کچنلرده بر ژاندارمه ضابطی یولسز معامله وظیفه